

## **Bok recension**

**Undervisning i informationssökning. Slutrapport från projektet  
Informationssökning, didaktik och lärande (IDOL)** Limberg, Louise och  
Folkesson, Lena (2006). Bibliotekshögskolan: Valfrid

**Brigitte Kühne, Fil. dr. / Ph. D.**

Växjö universitet/Växjö University

Institutionen för humaniora/School of Humanities

Webb: <http://www.hum.vxu.se/utb/program/bop>

Anslaget till denna bok anges i förordet enligt följande: ”Forskningsprojektet *Information, didaktik och lärande (IDOL)* har studerat erfarenheter av undervisning i informationssökning och bygger vidare på vår tidigare forskning om informationssökning och lärande, där elevernas perspektiv varit utgångspunkten. Med IDOL-studien har bilden av informationssökning och lärande kompletterats med ett undervisningsperspektiv.”

Boken är uppdelad i sex avsnitt: I det första avsnittet tecknas problem och formuleras projektets syfte. Avsnitt 2 ägnas åt en ganska grundlig forskningsöversikt som redovisar forskningsläget på området ”undervisning i informationssökning” Det skapar därmed en del av utgångspunkterna för projektets uppläggning och inriktning. I avsnitt 3 presenteras kort, men ändå tydligt, projektets teoretiska utgångspunkter hämtade från fenomenografi, utbildningsvetenskap och teorier om informationssökning och informationskompetens. Uppläggning och genomförande av den empiriska undersökningen är ämne för avsnitt 4 och de empiriska resultaten presenteras i avsnitt 5. Kapitel 6 avslutar rapporten med en diskussion av resultaten och slutsatser dras från dessa både med avseende på teori och på praktik.

Författarna har strävat efter att identifiera och beskriva lärares och bibliotekariers olika erfarenheter av undervisning i informationssökning. Man har genomfört projektet i ett samspel mellan forskare och praktiskt verksamma lärare och bibliotekarier vid tre skolor i Västsverige under fem terminer, vt 2001 till vt 2003. Ett delsyfte i projektet var att utveckla metoder för undervisning i informationssökning. Undersökningen har huvudsakligen genomförts med hjälp av intervjuer, där jag kan tycka att antalet intervjuer möjligen hade kunnat vara något flera alt. hade kunnat genomföras något oftare.

Avsnitt 5 med resultatpresentationen utgör den största delen av rapporten och är mycket intressant. Att så konkret kunna se var och hur lärares resp. bibliotekariers synpunkter skiljer sig med avseende på kunskapsinnehåll, mål och innehåll för undervisningen i informationssökning, metoderna för undervisningen, kvalitén i elevernas informationssökning samt deras syn på sitt inbördes samarbete blev nästan en ”aha-upplevelse”. Lärare och bibliotekarier bör inte längre fokusera sin undervisning på olika källor och sökvägar och en rekommenderad ordning dem emellan utan istället hjälpa eleverna att utgå från sina egna frågeställningar eller infallsvinklar. Utgå från sin egen situation med andra ord. Kvaliteten i informationssökningen handlar i hög grad om värdering och användning av information, inte om sökning och återvinning. Informationskompetens bör inte ses som en generell förmåga utan en uppsättning av förmågor som varierar med situationen, uppgiftens innehåll och kontext. Undervisningen idag betonar dock snarare det generella, inte det specifika och

situationsbundna. Ett mer utvecklat synsätt på informationskompetens bör handla både om det som är gemensamt för den i olika sammanhang och det som är specifikt i den ena eller den andra situationen.

Rapporten visar tydligt på utvecklingslinjen från undervisning i bibliotekskunskap till lärande av informationskompetens, men också hur lärare resp. bibliotekarier uppfattar undervisningssituationer, lärandemål och samarbete på olika sätt. Författarna visar att undervisningsmålen förskjutits från ett fokus på att undervisa om specifika redskap som bibliografier, uppslagsverk, databaser eller söktjänster till ett fokus på elevernas tankeprocesser kopplade till förmåga till kritiskt tänkande. Det blir allt viktigare att eleverna lär sig att redovisa sin undersökningsprocess och reflektera över både vad de lärt sig och hur lärandeprocessen gått till.

Några kritiska anmärkningar dock: de första avsnitten förefaller vara dåligt korrekturlästa. Det förekommer en del onödiga upprepningar och diverse stavfel. Detta förtar dock inte helhetsintrycket att detta är en synnerligen användbar bok i olika undervisningssituationer. Dels för studenter inom B&I, men även för bibliotekarier och lärare intresserade av samarbete sinsemellan för att höja elevers informationskompetens.